

FLAMA DEL CANIGÓ -
FOCS DE SANT JOAN 2018

Dossier de premsa

ÍNDEX

1.- Presentació. Pàg. 3-4

2.- Organitzadors Flama del Canigó: Tradicat, Òmnium Osona.
Actes: Coll d'Ares. Osona, Moianès, Cabrerès, Lluçanès, Ripollès, Vallès Oriental. Novetats d'enguany. Fogueres per Sant Pere. Imatge gràfica i dedicatòria. Postal Tradicat. Missatge Nacional. Material per organitzadors.
Pàg. 4-8

3.- Distribució de la Flama i encesa dels Focs de Sant Joan. Algunes rebudes al territori. Contacte. Pàg. 8-12

Podeu trobar el tríptic amb horaris, i la postal editats per Tradicat en aquests enllaços:

<http://tradicat.cat/wp-content/uploads/2018/06/Triptic.pdf>

http://tradicat.cat/wp-content/uploads/2018/06/postal_2018.pdf

Podeu trobar més material a www.tradicat.cat

Horaris actualitzats que no surten correctament al tríptic:

Osona:

Muntanyola. A les 20h.

Roda de Ter. A les 20.30h.

Ripollès:

Llanars. 17.30h.

Setcases. 18.30h.

Vallfogona de Ripollès. 20h.

1.- Presentació

Web de Tradicat: www.tradicat.cat

Web nacional de la Flama del Canigó: www.flama.cat

La Flama encén fogueres més grogues que mai arreu dels Països Catalans

Any rere any, la Flama del Canigó arriba a pobles i ciutats d'arreu del nostre territori mercès a la feina desinteressada de centenars de persones, entitats i plataformes que es preocupen d'escampar la Flama que baixa des del cim del Canigó la nit del 22 al 23 de juny.

Es tracta d'un projecte **plural, participatiu** i que mostra la força de la **societat civil** implicada: associacions culturals, centres excursionistes, entitats esportives, ajuntaments, colles de diables, ateneus, centres musicals, associacions de veïns, etc. Que esdevenen equips de foc encarregats de transportar i rebre la Flama, amb la que s'encendran les fogueres de Sant Joan.

La Flama del Canigó és la festa d'encesa dels **Focs de Sant Joan amb la Flama arribada del cim de la muntanya del Canigó**, una festa arrelada al llarg de tots els Països Catalans i amb un fort valor simbòlic i d'identitat nacional.

El foc de la Flama del Canigó resta al Museu de la Casa Pairal de Perpinyà durant tot l'any. El dia 22 de juny s'agafa aquesta flama i es puja fins al cim del Canigó. Aquí s'encén la llenya portada de diferents parts dels Països Catalans una setmana abans. Aquest és el foc que s'escamparà per tots els pobles i ciutats del país i que entrada la mitjanit encendrà milers de fogueres de Sant Joan.

La renovació de la tradició

Les tradicions es renoven i adapten a les noves realitats socials i culturals. Davant els nous reptes socials que ens afecten, les festes **populars i tradicionals** són una eina bàsica de **cohesió** i de construcció col·lectiva.

Per tot el què significa, des de Tradicat i Òmnium volem donar un nou impuls a la Festa de Sant Joan dotant de més eines la Flama del Canigó per arrelar-la al màxim de municipis i ciutats del país i reforçar-la com a referent nacional a nivell de Països Catalans.

Tradicat, Òmnium i Tradicions i Costums (TiC), que fan tasques de coordinació i suport a diferents equips de foc, treballen per assolir els següents objectius:

- Promoure Sant Joan com a Festa Nacional dels Països Catalans (actualment amb més de 200 ajuntaments que han aprovat mocions a favor). A les nostres comarques, tenim 17 ajuntaments adherits a Osona i 9 al Ripollès.
- Promoure la cultura popular i tradicional com a forma participativa i de cohesió social.
- Fer créixer els actes de rebuda de la flama a totes les comarques dels Països Catalans.
- Facilitar l'organització de l'arribada de la Flama mitjançant les pàgines web, les trobades nacionals, el Congrés (que es fa alternativament a Catalunya Nord i al Principat -enguany va ser a Igualada), materials per organitzadors, imatge unificada, manifestos i una major projecció nacional.

2.- Qui organitza la Flama del Canigó a les nostres contrades?

Tradicat i Òmnium Cultural els dos eixos vertebradors d'Osona, Ripollès, Moianès, Lluçanès i Cabrerès. Coordinem el desenvolupament de la Flama del Canigó al Principat i oferim el suport organitzatiu a les desenes d'entitats, institucions i grups que organitzen l'arribada de la Flama als seus pobles i ciutats. Per fer-ho, ens coordinem amb les entitats que impulsen la Flama a la Catalunya del Nord i amb altres que ho fan al Principat.

ACTES:

Més de 50 anys trencant les fronteres entre els catalans del nord i els del Principat, arribant fins al País Valencià i les Illes. Treballant per la cohesió dels Països Catalans.

ACTE AL COLL D'ARES I ENCESA DE L'ESCULTURA-PEVETER FLAMA D'ARRELS, INAUGURADA PELS 50 ANYS, 23 DE JUNY:

L'arribada de la Flama del Canigó al Principat fa ja 52 anys, es celebrarà amb el tradicional acte al Coll d'Ares, la flama es situarà a l'escultura-peveter dedicada als portadors de la flama al llarg d'aquests 50 anys, inaugurada l'any del cinquantenari. L'escultura porta per títol Flama d'Arrels, i va ser una obra encarregada als escultors osonencs Eulàlia Sellarès i Jesús Romero.

El Coll d'Ares és la porta d'entrada dels catalans del nord cap al Principat, i d'aquí a la resta dels Països Catalans. Es tracta d'un acte de gran importància simbòlica i que cada any cobra més magnitud. S'organitza des de Tradicat, Òmnium Cultural, i els ajuntaments de Molló i Prats de Molló. Enguany els actes són semblants a l'any passat, però el fet de caure en dissabte ha

impossibilitat que com es feia els darrers anys, hi hagués la presència de les escoles de la Catalunya del Nord que estudien en català.

A les 13h: Trobada i ballada dels Geganters de La Garriga.

A les 13.30h Dinar popular. S'han esgotat les places (més de 200).

Sobretaula, micro obert. Hi haurà instal·lat un tendal per a totes les activitats.

A les 14.45h. Ball del Contrapàs de Prats de Molló, ballada amb els Geganters de La Garriga i ballada de sardanes amb la Cobla Ciutat de Girona.

A les 15.45h Arribada de la Flama del Canigó* amb els portadors de Catalunya Nord.

Encesa de l'escultura-peveter Flama d'Arrels.

Parlaments oficials:

Claude Ferrer, Alcalde de Prats de Molló.

Josep Coma, Alcalde de Molló.

Andreu Coll, vicepresident de Tradicat.

Jordi Vilarrodà, president d'Òmnium Ripollès.

Daniela Grau, portadora de la Flama de Catalunya Nord.

Lluig Puig, Conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya a l'exili (el seu missatge serà llegit per la seva filla Alba Puig).

Repartiment de la Flama a tots els equips de foc i particulars que ho desitgin per escampar-la arreu dels Països Catalans.

Ballada de la sardana simbòlica que supera la frontera imposada pels estats espanyol i francès des del Tractat dels Pirineus de 1659.

Himnes dels Països Catalans interpretats pels músics Ramon Redorta, Jordi Bancells, Pep Sentmartí i el grup de grallers que els acompanyen.

A les 17h Sortida de les caravanes per tal de repartir la Flama del Canigó arreu dels Països Catalans.

*Des de les 7 del matí hi haurà la Flama de l'equip d'Igualada per si algunes rutes han de marxar abans de les 5 de la tarda, la Flama de l'acte de Coll d'Ares és portada pels nord-catalans.

**La postal de la Flama 2018, dedicada al centenari del naixement de la pedagoga, feminista, catalanista, Maria Aurèlia Capmany.
El missatge nacional a càrrec del president d'Òmnium Cultural Jordi Cuixart des de la presó espanyola de Soto del Real.**

Aquest any, la postal commemorativa, està dedicada a Maria Aurèlia Capmany.

Dissenyada pel manlleuenc Toni Donada, mostra elements de la Flama com el quinqué, les quatre barres, o la senyera, i també mostra la imatge de Capmany envoltada de llibres i presidint una manifestació catalanista per la llibertat que és fortament reprimida per l'opressió espanyola.

L'acompanya aquest text encarregat a Anna Piella, activista cultural de Manlleu i professora d'Institut:

La Mª Aurèlia Capmany va néixer l'any 1918, ara fa cent anys. Va estudiar a l'Institut Escola, centre de renovació pedagògica creat per la Generalitat de Catalunya Republicana, que va obrir les portes l'any 1932. Aquesta escola pública defensava l'ús del català en unes aules que admetien estudiants dels dos sexes i que es proposava desvetllar en l'alumnat la curiositat per tota mena de qüestions d'ordre cultural, polític i social relacionades amb la vida humana, no pas usant els vetustos llibres de text, sinó amb el contacte directe amb els professors i amb un aprenentatge actiu a través de la pròpia descoberta en biblioteques, museus i sortides culturals. Aquesta responsabilitat de bastir-se d'una identitat pròpia va ser present en la vida i l'obra de la Mª Aurèlia i, sobretot, en la seva tasca pedagògica, ja que sempre va inculcar als seus alumnes que homes i dones han d'anar de bracet per construir, partint de la identitat individual, la identitat col·lectiva. Com a dona i catalana va defensar sempre les llibertats cíviques i polítiques i, fidel a les seves conviccions, es va anar forjant una identitat pròpia i es va rebel·lar contra una Espanya que condemnava la dona només al paper de mare i esposa. Va maldar per trencar motlles i convertir el desig de canvi en una realitat. Que la Flama del Canigó i la ferma convicció en les nostres creences ens esperonin a fer front amb el civisme propi dels qui som catalans als mals temps que ens assetgen.

El missatge nacional ha anat a càrrec del president d'Òmnium Cultural, Jordi Cuixart, i ha estat escrit a la presó espanyola de Soto del Real.

MISSATGE FLAMA DEL CANIGÓ 2018

TOT UN FUTUR PER COMENÇAR

Avui renovem la Flama gràcies al compromís granític de la societat civil, l'autèntic motor d'un poble sempre en moviment. Un agraïment infinit a totes les entitats que la fan possible.

La Flama del Canigó que agermana els Països Catalans és un símbol d'esperança en el futur.

Ens demostra la capacitat del poble català d'unir-se en moments difícils i anar sempre endavant. Com el 1966, quan malgrat la dictadura franquista va arribar per primer cop al Principat de Catalunya.

Enguany, davant el retorn de la injustícia autoritària i la suspensió de l'autogovern de Catalunya, seguim mostrant a Europa i el món l'anhel irrenunciable de viure en pau i llibertat. Empeltats de solidaritat i tendresa, som més conscients que mai que la causa contra Catalunya és una causa contra la democràcia. Que el dret a l'autodeterminació és un dret fonamental que ni la repressió ni la por segrestaran.

Ens tenim els uns als altres, amb tanta força, determinació i coratge, que avui ja som un país millor. Com més foscor ens volen imposar, més il·lusió tenim perquè la llum de la Flama arribi a més i més gent. Per compartir entre iguals l'emoció del foc, la festa i la màgia de la nit de Sant Joan. La cultura sempre ha sigut una eina de transformació social.

La cultura amara ciutats, barris i pobles definits per una diversitat que ens enriqueix i fa més forts. D'un país que no demana pels orígens sinó per on volem anar plegats. Convençuts que si els infants creixen junts a l'escola, romandran junts al carrer i units com a societat. Amb la plena convicció que el camí l'hem de fer junts i tindrà sentit si decidim el destí plegats. La maduresa i cohesió de la societat catalana en són la millor garantia.

*Visca la Flama del Canigó!
Visca la Cultura!
Visca els Països Catalans!*

Consolidem pobles i rutes:

Mantenim les rutes arreu, arribant a la totalitat de pobles del Ripollès(19), 38 nuclis de població d'Osona, 8 del Lluçanès, 10 del Moianès, i 4 del Vallès Oriental.

Caldria ressaltar a més, que la gran majoria d'aquests pobles encenen fogueres amb la Flama, i que la reben de mans de portadors nord-catalans.

Actes als pobles a les diferents rutes de Tradicat (en construcció):

www.tradicat.cat / www.flama.cat

Recuperem les fogueres i revetlles de Sant Pere:

Enguany, Tradicat col·laborarà amb els CDR d'Osona per tal de fer 5 fogueres en 5 cims representatius de la comarca d'Osona i celebrar-hi la revetlla de Sant Pere, el 29 de juny. Aquestes fogueres s'encendran també amb la Flama del Canigó, que serà guardada fins aquest dia.

Facilitant l'organització: material per a organitzadors

Els equips de foc i totes aquelles persones interessades poden sol·licitar materials sobre la Flama del Canigó, alguns dels quals de manera gratuïta i altres a un preu de cost reduït per tal que en molts casos serveixi a les entitats per autofinançar els actes. La finalitat d'aquests materials és facilitar l'organització de la rebuda de la Flama.

Tradicat:

Samarretes de Tradicat, material pedagògic per les escoles, adhesius, punts de llibre, postals, bandes pels cotxes, quinqués, torxes, tríptics, etc. A www.tradicat.cat o info@tradicat.cat

Òmnium Cultural:

Cartells, bandes pels cotxes, adhesius, punts de llibre, samarretes amb la imatge de la Flama, tríptic sobre la tradició de Sant Joan, torxes i quinqués s'han pogut demanar durant els últims mesos omplint un formulari al web www.flama.cat.

3.- Distribució de la Flama i encesa dels Focs de Sant Joan

La festa del foc de Sant Joan es divideix en diferents fases i acaba amb la revetlla de Sant Joan, però comença un cap de setmana abans.

- **Aplec del Canigó.** El cap de setmana previ a Sant Joan es realitza una pujada al cim del Canigó per portar els feixos de llenya vinguts d'arreu que serviran per encendre el dia 23 la foguera amb la Flama de l'any anterior i d'on sortirà el foc per guardar la Flama un any més. El **Refugi de Cortalets** és un dels espais de trobada per a accedir al Canigó.
- **Vetlla de la Flama al Canigó.** La nit del 22 al 23 de Juny es vetlla la Flama - que ha estat guardada tot l'any al Castellet de Perpinyà- al cim del Canigó. A partir de la mitjanit, comença a repartir-se la Flama entre les persones assistents i s'inicien les diferents rutes per a encendre els Focs de Sant Joan arreu dels Països Catalans.
La nit del 22 al 23 de juny, es **regenera** la Flama al cim del Canigó encenent la foguera amb els feixos duts el cap de setmana anterior i guardant-ne el foc per a poder encendre els Focs de Sant Joan l'any vinent.

Del Coll d'Ares surt, entre d'altres, la Flama que serà rebuda a Barcelona, al Parlament de Catalunya, i que viatjarà fins al Camp de

Tarragona, Terres de l'Ebre i el País Valencià. També des del Coll d'Ares la Flama marxa cap a altres centres de repartiment que l'escamparan per la resta del territori de parla catalana.

- **Transport i rebuda de la Flama del Canigó.** La flama del Canigó arriba als diferents pobles mitjançant torxes i quinqués i es mostra pels carrers amb l'objectiu de donar a conèixer que comença la Nit de Sant Joan.

Aquesta arribada es realitza de les més diverses maneres, ja sigui en cotxe, bicicleta, patins, a peu, corrent o fins i tot en llagut. Tot plegat, comporta que les entitats esportives tinguin una importància cabdal en l'arribada de la Flama del Canigó a les seves poblacions.

Existeixen un seguit de rutes principals així com poblacions que exerceixen de centres de repartiment. Al parlar de **rutes**, ens referim a aquells equips de foc que transporten la Flama des del Canigó (o d'altres indrets) a la seva població. Al parlar de **centres de repartiment**, ens referim a poblacions on d'altres poblacions properes s'acosten a recollir la Flama del Canigó (a les nostres comarques els principals centres de repartiment són Vic (als Habitatges Montseny a les 19h), l'Hostal del Vilar, a les 17h (Lluçanès), Camprodon o Ribes de Freser.

La Flama del Canigó arriba a més de 400 municipis dels Països Catalans a través d'una vintena de rutes diferents.

FLAMA DEL CANIGÓ

RUTA D'IGUALADA
RUTA DE LA COSTA
RUTES D'OSONA I RIPOLLÈS
RUTA DE LES TERRES DE LLEIDA
RUTA DE BARCELONA
RUTA DE L'EBRE
RUTA D'ARENYS DE MAR
ESPLUGUES

Enguany s'està treballant per potenciar les rutes a les Illes, Menorca especialment.

Les poblacions organitzen la **rebuda de la Flama del Canigó** de molt diverses maneres però hi ha uns elements comuns que la identifiquen:

- **El Missatge.** Anualment, una personalitat elabora el missatge que es llegirà a les poblacions on arribi la Flama. La lectura del missatge, entès com a manifest, es realitza amb l'arribada de la Flama del Canigó. En les rutes de Tradicat, a part del Missatge del Pricipat, es llegeix el Missatge elaborat per l'activista Daniela Grau des de la Catalunya del Nord.
- **La Flama.** Essència d'aquesta celebració, arriba a les poblacions en torxes o quinqués, i es diposita en gresols abans d'encendre les respectives fogueres. La Flama que arriba a les diferents poblacions s'apaga a l'acabar-se la revetlla.
- **La Foguera.** Arribada la Flama, la foguera esdevé l'espai de trobada entre el veïnat on celebrar el solstici. Recentment, degut a les tendències reglamentadores i homogeneïtzadores, la celebració de fogueres per Sant Joan ha topat amb alguns impediments, però a les nostres comarques se'n continuen fent moltes i des de Tradicat encoratgem a seguir amb la tradició. Hi ha el cas per exemple de Tavèrnoles, que no la fa per Sant Joan, sinó per Sant Isidre.

Recepció Institucional al Parlament de Catalunya

Cada 23 de juny la Flama del Canigó arriba al Parlament de Catalunya, on és rebuda pel seu president/a. Des del 1980, quan es va restablir el Parlament, que la Flama hi arriba de mans d'Òmnium Cultural i la seva delegació funcional Tradicions i Costums.

Diferents representants d'Òmnium i altres persones representants de la Flama del Canigó seran rebudes pel president del Parlament, i és llegirà el missatge de la Flama.

-Algunes de les rebudes al territori

La Flama arriba a les seves destinacions de les formes més diverses: a mans d'atletes que la porten corrents, a través de ciclistes, pujant per un riu o amb cotxe. Els encarregats d'organitzar la rebuda són ajuntaments o entitats locals i comarcals de tot tipus.

TOTS ELS HORARIS DE REBUDA DE LA FLAMA DELS POBLES D'OSONA, EL RIPOLLÈS, MOIANÈS, CABRERÈS, LLUÇANÈS, VALLÈS ORIENTAL, ETC.
(Document adjunt. Tríptic).

PODEU CONSULTAR ELS ACTES DE REBUDA DE LA FLAMA A DIVERSES POBLACIONS A TRAVÉS DE www.flama.cat / www.tradicat.cat (En construcció).

Per a més informació:

Vicepresident de Tradicat, Andreu Coll: 679625121
info@tradicat.cat

Dossier redactat per Txevi Rovira. Membre de Tradicat.
info@tradicat.cat / Telf: 658629877